

1. Розподіліть іменники на групи: а) іменники чоловічого роду, б) іменники жіночого роду, в) іменники середнього роду, г) іменники спільного роду, ґ) іменники, які не мають роду. Визначте відміну у кожного з них.

Піч, педаль, лоша, насіння, батько, ворог, край, бабуня, садочок, гроші, гуляння, боа, меню, продавець, приймальня, повість, Альпи, хлопчисько, розбишака, бюро, плем'я, вибори, зміюка, вогонь, коріння, осінь, лоша, суддя, літо, волоцюга, почуття, таксі, ножиці, гість, леді, санчата, каліка, автомобіль, ясла, скрипаль, радіо, сирота, мадам, соловей, роботяга.

2. Замість крапок вставте іменники у відповідній формі однини або множини.

1. Ми подарували книжку ...	дівчина, свекруха, мама
2. Мені треба звернутися до ...	студентка, подруга, Софія
3. Ми написали листа...	подруга, Ілля, артистка
4. Батьки познайомилися з...	Наталка, Марія, суддя
5. Туристи насолоджувалися...	круча, тиша, річка
6. Хлопець мав рану на...	нога, рука, голова
7. На столі лежать...	книга, касета, платівка
8. Ми прочитали кілька...	газета, книжка, стаття
9. Нам треба багато...	дошка, корова, школа
10. Бувайте здорові...	бабуся, Микола, Галя

3. Поставте іменники у давальному, орудному і місцевому відмінках однини.

Дорога, вулиця, земля, гілка, неня, сім'я, афіша, ідея, брошура, воля, вільха, вишня, аптека, миша, вежа, голка, круча, історія, площа, лікарня, воля.

4. Поставте іменники у родовому та знахідному відмінках множини.

Тополя, книжка, береза, мережа, доба, губа, пісня, староста, кегля, фабрика, сестра, стаття, голова, суддя, стайня, сім'я, межа, нагорода, вигода, гора, свиня, череда, легеня.

Божена Зінкевич-Томанек: Граматика сучасної української мови

5. Запишіть слова, що стоять у дужках, у потрібній формі.

У мене є дві (сестра): Надя та Марися. У (Марися) був вільний час у (субота). Біля (школа) ми зустріли (Надя) і разом з (Оля та Дарійка) пішли на (дискотека). Дискотека була у (школа). Біля (зала) було багато (молодь). На (дискотека) було весело. Ми відгадували (вікторина), танцювали та співали. Один хлопець дуже гарно грав на (скрипка), а інший – на (гітара). Ми з (Дарійка) співали (пісня) про (мати). Ми гарно відпочили і обіцяли (вчителька) написати в (газета) (стаття) про (дискотека).

Мій товариш приїхав з (Африка). Сашко дуже цікаво розповідав про (подорож) до (Австрія). Оленка була у (Швеція). А ви були в (Америка)? Кажуть, що до (Греція) пішки не дістатися. Мої батьки живуть на кордоні з (Польща). Їхній будинок стоїть під (гора). Це місто розташоване в (долина). Наш будинок відпочинку стоїть на (височина). З (газета) я дізнався про (цікава традиція) (Японія). Від (Корея) недалеко до (Камбоджа). Мою (сестра) цікавить (культура) (Індія), а я цікавлюся (культура та історія) (Італія).

В.М.Вінницька, Н.П.Плющ: Українська мова – практичний курс граматики для студентів-іноземців

II. відміна

1. Напишіть слова, що стоять у дужках, у потрібній формі.

Учитель звернувся до (учень) з (прохання). На (урок) діти рахували скільки (дівчатка та хлопчики) у (клас). Батько порадив (діти) не марнувати часу. Люди заплакали з (горе). вони бачили у (життя) багато щастя та радість). Молодший син довго не міг влаштуватися на (робота). Мій син перейшов у (п'ятий клас), а дочка студентка третього (курс, університет). Не марнуйте (час)! Не махайте (руки)! Це не принесе вам ні (щастя), ні (радість), ні (багатство). Я хотів би подарувати (ви) багато різних (подарунок). Ви розчарувалися в (життя)?

2. Напишіть слова, що стоять у дужках, у потрібній формі.

Це мої (брати). З (товариші) ми їздили на екскурсію до Львова. Студенти говорили про (викладачі) факультету. До (земляки) приїхали друзі з Одеси. Ми бачили (учні) цієї школи на (вечір). Студенти проводжали (герої) після вечора. Перед (збори) ми зустрілися з (товариші) в (коридор). У (моря та озера) багато риби. У цих (краї) тепла зима.

В.М.Вінницька, Н.П.Плющ: Українська мова – практичний курс граматики для студентів-іноземців

3. Подані нижче іменники поставте в давальному й орудному відмінках однини.

Кінь, ключ, день, плече, ячмінь, товариш, хлопець, командир, екіпаж, лев, біль, клич, сторож, хміль, погріб, вертоліт, крутий, край, майор, вогонь, прізвище, кір, повістар, коваль, токар, гай, яр, хвіст, мир, інвентар, овес, косар, колаж, куліш, неплатіж.

4. Подані нижче іменники поставте в називному і родовому множини

селянин, велетень, лікар, татарин, грузин, берег, друг, солдат, кінь, соловей, директор, батько, купець, простір, рішення, плече, колесо, серце, прізвище, обличчя, поле, око, відкриття, зусилля, море, узбережжя, прислів'я, горище, дно, вікно.

5. Розкрийте дужки, перекладаючи чеські словоформи українською мовою.

1. В аудиторії під час лекції не можна сидіти... (v kabátě).
2. (Na poži)...залишилося ще трошки масла.
3. Борисові довелося провести тиждень ... (na kolejích).
4. Не тримай... (v srdci) жалю ні до кого, краще всім пробачити.
5. Навчальний рік у школах починається... (v září).
6. Наша сім'я...(v červenci) поїде на канікули в гори.
7. Люди похилого віку не можуть довго сидіти...(na slunci).
8. Уранці...(v tramvaji) завжди багато людей.

6. Подані слова запишіть у три колонки за групами (тверда, м'яка, мішана). Кожний іменник поставте в орудному однини і множини.

байкар, богатир, газетяр, загар, Ігор, календар, картяр, комар, каменярь, ліхтар, монастирь, маляр, дзвонарь.

Божена Зінкевич-Томанек: Граматика сучасної української мови